

Profil subjektu

Moody's International Public Finance

Září 2009

Liberecký kraj

Česká republika

Kontakt:

Praha +420 224 222 929

Kateřina Hamplová
Analyst

Miroslav Kňážko
Assistant Vice President - Analyst

Londýn +4420 7772 5454

Yves Lemay
Team Managing Director

Rating

Kategorie	Rating Moody's
Výhled	stabilní
Národní rating subjektu	Aa1.cz

Základní údaje

Kraj	Liberecký
Rozloha	3 163 km ²
Počet obyvatel	437 325 (k 31. 12. 2008)
Adresa krajského úřadu	Krajský úřad Libereckého kraje U Jezu 642/2a 461 80 Liberec 2
Telefon	+420 485 226 111
Fax	+420 485 226 330
E-mail	info@kraj-lbc.cz
Web	www.kraj-lbc.cz

Liberecký kraj se rozprostírá na severu České republiky a zahrnuje území okresů Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily a Česká Lípa. Severní hranice kraje je zároveň státní hranicí s Polskem a částečně se Spolkovou republikou Německo. Na východě sousedí s Královéhradeckým krajem, na jihu se Středočeským a na západě s krajem Ústeckým.

Liberecký kraj tvoří svou rozlohou 3 163 km² 4 % území celé České republiky a s výjimkou Hlavního města Prahy je nejmenším v republice. Na území kraje se nachází 216 obcí, z toho 36 se statutem města. Hlavním městem kraje a současně přirozeným centrem regionu je Liberec. Ten se sousedním městem Jablonec nad Nisou vytváří jednu aglomeraci. Kraj je součástí dobrovolného sdružení obcí Euroregion Nisa, které vzniklo za účelem rozšíření přeshraniční spolupráce České republiky, Polska a Německa.

Demografické trendy

Ke konci roku 2008 měl Liberecký kraj celkem 437 325 obyvatel (4,2 % populace České republiky). Podle tohoto ukazatele je tak druhým nejmenším krajem v ČR. Průměrná hustota 138,3 obyvatel na km² mírně převyšuje republikový průměr. Podíl městského obyvatelstva činí 78,5 %.

Počet obyvatel se od roku 2005 mírně zvyšuje, a to zejména díky migraci. Pozitivní je však v posledních letech i přirozený přírůstek.

Věková struktura obyvatel*

	Počet kraj	Podíl kraj (%)	Podíl ČR (%)
Předproduktivní věk (0 - 14)	64 521	14,9	14,1
Produktivní věk (15 - 64)	312 102	71,6	71,0
Postproduktivní věk (65 +)	60 702	13,5	14,9

* Údaje ČSÚ k 31. 12. 2008

Populační vývoj Libereckého kraje se výrazně neodchyluje od vývoje v ostatních krajích České republiky, kde dochází k postupnému stárnutí populace. Obyvatelstvo má proti republikovému průměru nepatrně mladší věkovou strukturu. Průměrný věk obyvatel kraje k 31. 12. 2008 byl 40,0 let, což je o 0,5 let méně, než je republikový průměr. Věková skladba obyvatel je v jednotlivých oblastech kraje značně rozdílná. Zatímco na Českolipsku patří populace k nejmladším v republice, naopak na Semilsku a Turnovsku je jednou z nejstarších.

Ekonomické zázemí

Liberecký kraj patří historicky k průmyslově zaměřeným oblastem. Zaměstnanost v průmyslu ve výši 45,4 % v roce 2006 vysoko přesahovala celorepublikový průměr 30,9 %. Podíl pracujících ve službách dosáhl výše cca 44 % a ve stavebnictví 8 %, zemědělství je nevýznamné. Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v roce 2007 vykazoval 81,8 % průměrné úrovně hrubého domácího produktu na obyvatele České republiky a 66,5 % hrubého domácího produktu na obyvatele Evropské unie jako celku. Liberecký kraj se podílel 3,4 % na celkovém HDP České republiky.

V kraji jsou výrazně zastoupena odvětví zpracovatelského průmyslu s úzkou vazbou na výrobu automobilů. V této oblasti působí např. Delphi Packard Electric Česká republika, s. r. o., Fehrer Bohemia, s.r. o., a řada firem amerického koncernu Johnson Controls Automotive System Group. Významný je také průmysl strojírenský a výroba a zpracování plastů. Tradiční textilní a sklářský průmysl ztratil v důsledku útlumu v posledních letech význam.

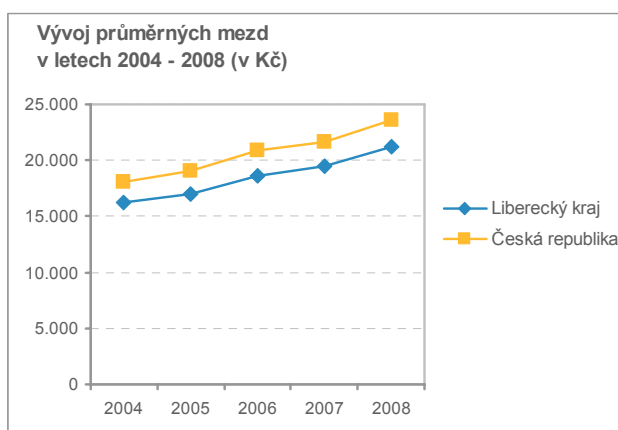
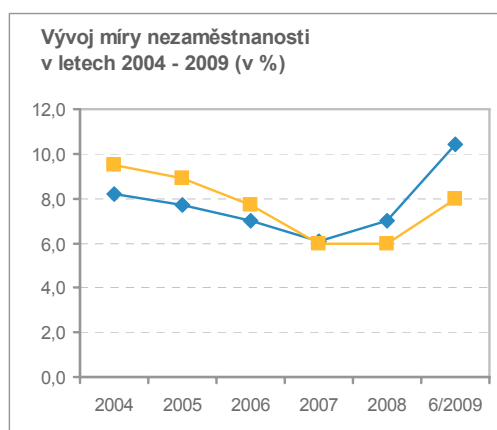
Nejvýznamnějším investorem v Libereckém kraji je japonská společnost DENSO MANUFACTURING Czech, s. r. o., která vyrábí automobilové klimatizace v průmyslové zóně Liberec - Jih. Dále jsou to japonská společnost AIRS Manufacturing Czech, s. r. o. (AMCZ), a největší výrobce stínících materiálů Laird Technologies, s. r. o. Logistické centrum pro střední a východní Evropu otevřela v květnu 2005 v průmyslové zóně Liberec - Jih společnost Baumatic, rodinná firma, která vyrábí kuchyňské elektrospotřebiče a obchoduje s nimi.

Liberecký kraj nabízí investorům více než 40 lokalit připravených průmyslových zón a rozvojových ploch. Tyto lokality určené k průmyslovému využití jsou rozděleny na greenfields, brownfields (staré průmyslové areály, opuštěné vojenské areály) a stávající průmyslové areály s přilehlými volnými plochami. K největším volným průmyslovým zónám v současnosti patří: Česká Lípa - U obecního lesa, Liberec – Růžodol, Turnov – Vesecko, Hrádek nad Nisou, Stráž pod Ralskem, Frýdlant – Průmyslová zóna č. 1 a 2, Jilemnice – Hraňčovo a průmyslová zóna Jih, Cvikov, Nový Bor – za Crystalexem.

Nezaměstnanost a průměrné mzdy

Dlouhodobý trend poklesu nezaměstnanosti se v roce 2007 zastavil a v současné době vlivem hospodářské recese míra nezaměstnanosti prudce roste. V Libereckém kraji se nezaměstnanost do roku 2007 držela mírně pod celorepublikovým průměrem, v roce 2008 však už byla o 1 % vyšší (7 % ke konci roku 2008). Ke konci června 2009 pak míra nezaměstnanosti v kraji překročila 10 % a je pravděpodobné, že dojde k dalšímu, i když mírnějšímu nárůstu. Průměr za ČR byl 8 %. Z hlediska okresů Libereckého kraje je nejvyšší nezaměstnanost v okrese Česká Lípa (13,2 % v červnu 2009) a Jablonec nad Nisou (10 %). V okrese Liberec a Semily dosáhla nezaměstnanost 9,3 %.

Vývoj průměrných mezd v Libereckém kraji odpovídá celorepublikovému rostoucímu trendu. Vzhledem k téměř shodnému průměrnému tempu růstu mezd (okolo 7 % ročně) se mzdy v kraji pohybují cca na 90 % celorepublikového průměru. Ke konci roku 2008 zde byla průměrná mzda, podle předběžných výsledků statistického úřadu, 21 170 Kč, průměr ČR byl 23 542 Kč.

Infrastruktura

V oblasti dopravy sehrává důležitou roli spojení Liberce s Prahou, kterým je čtyřproudá rychlostní komunikace R35 (Liberec – Turnov) a R10 (Turnov – Praha). Její prodloužení na státní hranici umožní napojení na dálniční síť Spolkové republiky Německo. Ve směru západ - východ spojuje silnice I/13 Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj na trase Karlovy Vary – Chomutov – Most – Teplice - Děčín – Nový Bor – Liberec. Spojení mezi Libereckým a Královéhradeckým krajem zajišťují silnice I/35 Hrádek n/N. – Liberec - Turnov - Hradec Králové a I/14 Liberec – Tanvald - Trutnov. Na území kraje je situována poměrně hustá síť železnic, ale není přítomen ani jeden ze čtyř hlavních železničních koridorů. Spojení se zahraničím pro osobní přepravu obstarává trať na trase Liberec – Hrádek nad Nisou – Zittau – Varnsdorf a pro nákladní dopravu trať na trase Liberec – Frýdlant – Zawidów. Letecká doprava je zastoupena letištěm v Liberci, které má statut veřejného mezinárodního letiště.

Dopravní obslužnost území Libereckého kraje je zajišťována především autobusy. Dominantními provozovateli veřejné autobusové dopravy jsou ČSAD Liberec, a. s., ČSAD Jablonec nad Nisou, a. s., ČSAD BUS Semily, a. s., a ČSAD - BUS Ústí nad Labem, a. s., které doplňují další menší soukromí autodopravci. Pro zkvalitnění dopravy schválilo v listopadu roku 2004 zastupitelstvo kraje založení společnosti Korid, s. r. o., jejímž úkolem je řešení dopravních problémů v kraji a koordinace činností při jejich odstraňování. Společnost je ve 100% vlastnictví kraje.

Stav technické infrastruktury je na území Libereckého kraje nevyvážený. Na území kraje nejsou zdroje elektrické energie nadregionálního významu, elektřina je rozváděna distribuční sítí z jiných krajů. Provozovatelem rozvodné infrastruktury je Severočeská energetika, a. s., a v okrese Semily Východočeská energetika, a. s. (členové skupiny ČEZ).

Vydatné zdroje povrchových vod v horských oblastech a podzemních vod vytvářejí z Libereckého kraje významnou a perspektivní zásobárnu pitné a užitkové vody celostátního významu. Téměř 60 % celkové

rozlohy kraje zaujímají chráněné oblasti přirozené akumulace vod Jizerské hory, Krkonoše a Severočeská křída. Jedná se o výrazně nejvyšší zastoupení chráněné oblasti přirozené akumulace vod v rámci regionů v České republice. Vodní hospodářství má v tomto kraji na starosti největší (co do rozlohy obhospodařovaného území) vodohospodářská společnost v České republice - Severočeská vodárenská společnost, a. s. Provozování vodohospodářského majetku ve vlastnictví Severočeské vodárenské společnosti je dlouhodobou smlouvou svěřeno provozní společnosti – Severočeským vodovodům a kanalizacím, a. s. V souvislosti se vstupem ČR do EU je nutné investovat do modernizace a výstavby čistíren odpadních vod a kanalizačních sítí. Podle harmonizace norem s EU musí mít do roku 2010 čistírnu každá obec s více než 2 000 obyvateli a města nad 10 000 obyvatel musí mít účinnější biologické čištění.

Ve větších sídlech Libereckého kraje byla dokončena plynifikace. Území Libereckého kraje je plynifikováno zemním plynem VTL přivaděčem z Úžina a Hospozína ze západu a VTL přivaděčem do okresu Semily z východních Čech. Obě soustavy jsou propojeny. Provozovateli jsou Severočeská plynárenská, a. s., a Východočeská plynárenská, a. s.

Dominantními zařízeními na zpracování odpadů jsou v Libereckém kraji nadále skládky TKO Košťálov, Chotyně a Svěbořice. Rozšíření možnosti zpracování odpadů představuje spalovna komunálních odpadů akciové společnosti TERMIZO v Liberci, uvedená do provozu v roce 1999. Firma GESTA Rynoltice, a. s., provozuje zařízení k úpravě odpadů biodegradací a cementovou a vápennou stabilizací. V Lomnici nad Popelkou je umístěna kompostárna.

Hustota silniční sítě na území kraje je vyšší, než je průměr ČR, avšak problémem je přetížení některých úseků silnic, absence obchvatů měst a obcí a špatný stav místních komunikací. Liberecký kraj má ve svém vlastnictví 2 106 km silnic II. a III. třídy. Správu silnic v majetku kraje zajišťuje příspěvková organizace Krajská správa silnic Libereckého kraje.

Administrativní struktura

V České republice, stejně jako v ostatních státech střední a východní Evropy, byla v 90. letech zahájena reforma veřejné správy a samosprávy, která v první fázi nahradila centralizovaný systém založený na existenci národních výborů, oddělila místní samosprávu a státní správu a vytvořila dvoustupňový systém samosprávy na úrovni obcí a 14 vyšších územně samosprávných celků (krajů), které vznikly k 1. 1. 2001. Právní postavení krajů je upraveno zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který je součástí souboru zákonů tvořících základ reformy územní veřejné správy v ČR. V souladu se zákonem o okresních úřadech¹ ukončily k 31. 12. 2002 svou činnost okresní úřady, které vykonávaly státní správu na území ČR více než 40 let, a jejich kompetence byly ve druhé fázi reformy veřejné správy převedeny na kraje, nově ustanovené obce III. stupně (obce s rozšířenou působností) a zvláštní orgány státní správy. Na území nově vzniklého Libereckého kraje se nachází 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a v rámci nich 21 územních obvodů pověřených obcí.

Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem; dalšími orgány je rada kraje, hejtman a krajský úřad. Ve volbách do zastupitelstva v roce 2008 bylo zvoleno 45 zastupitelů, kteří rozhodují ve věcech samostatné působnosti. Mezi hlavní úkoly zastupitelstva patří, dle zákona o krajích, zejména koordinace rozvoje územního obvodu, schvalování územně plánovací dokumentace kraje, stanovování rozsahu základní dopravní obslužnosti atd. Ze svých řad zastupitelstvo zvolilo 9 členů rady, včetně hejtmana. Rada kraje je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost, kromě věcí zákonem svěřených zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Plní rovněž úkoly v samostatné působnosti, které mu ukládá zastupitelstvo a rada.

Hejtmanem kraje byl zvolen Bc. Stanislav Eichler. Funkci statutární náměstkyně vykonává Ing. Lidie Vajnerová, dalšími náměstkyně hejtmana jsou Bc. Radek Cíkl, RNDr. Vít Příkaský a Martin Sepp. V čele krajského úřadu stojí ředitel úřadu Ing. Bohdan Tomáš, který je přímo odpovědný hejtmanovi. Krajský úřad je organizačně rozdělen do 17 odborů, oddělení interního auditu a oddělení sekretariátu ředitele a má celkem 370 zaměstnanců.

¹ Zákon č. 147/2000 Sb.

Výsledky krajských voleb v roce 2008

Politická strana	Počet mandátů	Získané hlasy (%)	Rada kraje
ČSSD	15	26,8	8
ODS	12	22,5	-
KSČM	8	13,9	-
SLK (Starostové pro Liberecký kraj)	7	13,8	-
SOS (Strana pro otevřenou společnost)	3	6,1	1
Celkem	45	83,1	9

Složení Rady Libereckého kraje

Jméno	Funkce
Bc. Stanislav Eichler	hejtman, ČSSD
Ing. Lidie Vajnerová	statutární náměstkyně hejtmána pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, SOS
Bc. Radek Cíkl	náměstek hejtmána pro resort školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, ČSSD
RNDr. Vít Příkaský	náměstek hejtmána pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a rozvoje venkova, ČSSD
Martin Sepp	náměstek hejtmána pro resort dopravy, ČSSD
Zdeněk Bursa	člen rady kraje pro resort ekonomiky, investic, správy majetku a územního plánování, ČSSD
MUDr. Pavel Novák	člen rady kraje pro resort zdravotnictví, ČSSD
Pavel Petráček	člen rady kraje pro resort sociálních věcí a menšin, ČSSD
Ing. Jaroslav Podzimek	člen rady kraje pro resort zemědělství a životního prostředí, ČSSD

Liberecký kraj byl k 31. 12. 2008 zřizovatelem celkem 96 příspěvkových organizací v oblasti školství, kultury, sociálních věcí, zdravotnictví, dopravy a životního prostředí. Kraj dále vlastní 5 obchodních společností.

Příspěvkové organizace kraje**Školství:**

39 VOŠ, SŠ, SOU a gymnázií
 13 speciálních ZŠ
 11 dalších vzdělávacích a výchovných zařízení
 4 pedagogicko-psychologické poradny
 Centrum vzdělanosti Libereckého kraje

Zařízení sociální péče:

19 ústavů sociální péče a domovů důchodců

Kultura:

Krajská vědecká knihovna v Liberci
 Severočeské muzeum v Liberci
 Oblastní galerie v Liberci
 Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
 Muzeum Českého ráje v Turnově

Zdravotnictví:

Dětská léčebna Cvikov
 Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje

Doprava:

Krajská správa silnic

Životní prostředí:

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje

Majetkové účasti kraje

Název	Podíl
Školní statek Frýdlant, s.r.o.	100 %
Korid s. r. o.	100 %
Krajská nemocnice Liberec, a. s.	82,47 %
Nemocnice Česká Lípa, a. s.	100 %
ARR - Agentura regionálního rozvoje, s. r. o., Liberec	100 %

Finanční rámec a struktura rozpočtu

Finanční hospodaření krajů, které vznikly v roce 2000, je upraveno zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů². Další významnou právní normou, která ovlivňuje výši daňových příjmů územních rozpočtů, je zákon o rozpočtovém určení daní³.

Rozpočet na rok 2001 byl sestaven jako odborný rozpočtový odhad a podstatnou část příjmů tvořily účelově vázané dotace ze státního rozpočtu. Jediné prostředky, které nebyly účelově vázané, byly příjmy z úroků na bankovních účtech a správní poplatky. Sestavování rozpočtu na rok 2002 vycházelo ze skutečnosti, že byla schválena novela zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.) s účinností od 1. 1. 2002, která přiznala krajům 3,1% podíl na sdílených daních, přičemž podíl Libereckého kraje na této části výnosu byl 5,022286 %.

V roce 2005 byla příprava a realizace rozpočtů územních samosprávných celků výrazně ovlivněna změnou zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní, která byla provedena přijetím zákona č. 1/2005 Sb. s účinností od 3. 1. 2005. Touto novelou došlo k navýšení vlastních příjmů krajů (tj. podílu krajů na sdílených daních) z 3,1 % na 8,92 %, přičemž podíl Libereckého kraje na tomto výnosu činí 4,681207 %. Tímto navýšením daňových příjmů byly však zároveň na kraje převedeny rozsáhlé působnosti z hlediska financování, které byly do změny zákona o rozpočtovém určení daní hrazeny ze státního rozpočtu, resp. prostřednictvím státních fondů (např. Státním fondem dopravní infrastruktury). Jedná se zejména o oblast dopravy (financování dopravní obslužnosti v drážní a autobusové dopravě, opravy, údržba a investice u silnic II. a III. třídy), kultury (regionální funkce knihoven, financování provozu a investic u organizací převedených na kraje v rámci tzv. II. etapy reformy veřejné správy), zdravotnictví (financování provozu a investic u organizací převedených na kraje v rámci tzv. II. etapy reformy veřejné správy), lesní hospodářství (poskytování příspěvků na hospodaření v lesích a proplácení nároků dle lesního zákona) a regionálního rozvoje (financování běžného a investičního rozvoje územních samosprávných celků, obnova venkova). V rámci účelových dotací nadále zůstává soubor dotací a příspěvků státního rozpočtu do rozpočtů obcí a kraje především v oblasti školství a příspěvek na výkon státní správy. V důsledku legislativních úprav v systému poskytování sociálních služeb a dávek podmíněných sociální potřebností s účinností od 1. 1. 2007 již do rozpočtu krajů nevstupují dotace na poskytování těchto dávek. Dotace poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí přímo do rozpočtů obcí, které je vyplácí.

Příjmy Libereckého kraje tvoří zejména dotace a příjmy ze sdílených daní. Celkové dotace v roce 2008 dosáhly 58 % celkových příjmů Libereckého kraje, z toho 98 % byly dotace neinvestiční. Největší objem dotací přijal kraj z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jedná se zejména o neinvestiční výdaje směřující do oblasti přímých nákladů škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby aj.). Příjmy ze sdílených daní (daň z příjmu právnických osob, daň z příjmu fyzických osob a daň z přidané hodnoty) v roce 2008 tvořily 38 % celkových příjmů Libereckého kraje. Zbývající část příjmů tvoří nedaňové příjmy, příjmy z poplatků a poměrně zanedbatelná výše vlastních kapitálových příjmů.

² Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

³ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní ÚSC a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

Co se týká výdajů kraje, podstatnou část rozpočtu tvoří běžné výdaje (85 % celkových výdajů Libereckého kraje v roce 2008). Nejvýznamnější složkou běžných výdajů jsou neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím kraje (39 % běžných výdajů Libereckého kraje v roce 2008), které byly krajům převedeny v rámci reformy veřejné správy a prostřednictvím nichž kraje zabezpečují svěřené kompetence. Další objemově stejně významnou položkou běžných výdajů jsou neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (41 % běžných výdajů). Sem patří zejména přímé náklady na vzdělání poskytnuté z rozpočtu krajů základním školám zřizovaným obcemi. Významnou složkou běžných výdajů je také příspěvek na zajištění autobusové a drážní dopravní obslužnosti na území kraje, která si pro rok 2008 vyžádala 462 mil. Kč (9 % běžných výdajů) z rozpočtu Libereckého kraje. Výdaje na nákup vody, paliv a energií, platby za zboží a služby apod. překročily 3 % běžných výdajů stejně jako mzdové náklady krajského úřadu.

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích Libereckého kraje se každoročně zvyšuje (ze 7 % v roce 2004 na 18 % v roce 2008) spolu s rostoucí schopností kraje vyčlenit dostatečné vlastní prostředky na jejich financování, a to rovněž díky využívání dotačních titulů a úvěrových zdrojů. Kapitálové výdaje Libereckého kraje směřovaly v roce 2008 zejména do zkvalitnění silniční sítě, do oblasti školství, sociálních věcí a zdravotnictví.

Související dokumenty společnosti Moody's

Metodologie

- The Application of Joint Default Analysis to Regional and Local Governments, December 2008 (99025)
- Local and Regional Governments Outside the US, May 2008 (107844)
- National Scale Ratings in the Czech Republic, June 2006 (97818)

Analýzy

- Liberecký kraj, září 2009 (119714)
- Czech Republic, October 2007 (104972)

Statistická ročenka

- Non-U.S. Regional and Local Governments, June 2009 (117472)

Zprávu je možné prohlédnout kliknutím na příslušný odkaz. Všechny informace jsou aktuální k datu publikování příslušné zprávy, dostupná může být i aktuálnější verze. Ne všichni klienti mají přístup ke všem zprávám.

Číslo zprávy: 119715

Autor	Back-up analytik	Výroba
Kateřina Hamplová	Miroslav Křážko	Kerstin Thoma

ÚVĚROVÉ RATINGY PŘEDSTAVUJÍ SOUČASNÝ NÁZOR MIS [MOODY'S INVESTORS SERVICE] NA MOŽNÁ BUDOUCÍ RELATIVNÍ ÚVĚROVÁ RIZIKA JEDNOTLIVÝCH ENTIT, NA JEJICH ÚVĚROVÉ ZÁVAZKY, PŘÍPADNĚ DLUHY NEBO DLUHOVÉ CENNÉ PAPIŘY. KREDITNÍ RIZIKO DEFINUJE MIS JAKO PRAVDĚPODOBNOST RIZIKA, ŽE DANÁ ENTITA NEDOSTOJÍ SVÝM SMLUVNÍM A FINANČNÍM ZÁVÁZKŮM V ČASE PŘEDEPSANÉHO PLNĚNÍ ČI SPLATNOSTI, SPOLU S ODHADEM FINANČNÍ ZTRÁTY PRO PŘÍPAD DEFAULTU. ÚVĚROVÉ RATINGY SE NESNAŽÍ HODNOTIT JINÁ RIZIKA, JAKO NAPŘ. RIZIKO ZTRÁTY LIKVIDITY, POHYBU TRŽNÍ HODNOTY ČI VOLATILITY CEN. ÚVĚROVÝ RATING NENÍ VYČERPÁVÁJÍCÍ ZPRÁVOU O SKUTEČNÉ SOUČASNÉ NEBO HISTORICKÉ SITUACI HODNOCENÉ ENTITY. ÚVĚROVÉ RATINGY NENAHAZUJÍ INVESTIČNÍ ANI FINANČNÍ PORADENSTVÍ A NELZE JE CHÁPAT COBY DOPORUČENÍ KE KOUPI, PRODEJI ČI POKRAČOVÁNÍ V DRŽBĚ URČITÉHO CENNÉHO PAPIŘU. KREDITNÍ RATING NEHODNOTÍ, ZDA TA ČI ONA INVESTICE JE VHODNÁ PRO NĚJAKÉHO KONKRÉTNÍHO INVESTORA. MIS ZVEŘEJŇUJE SVÁ ÚVĚROVÁ RATINGOVÁ HODNOCENÍ V OČEKÁVÁNÍ A U VĚDOMÍ, ŽE INVESTOR SÁM PODROBÍ VLASTNÍMU ZKOUMÁNÍ A HODNOCENÍ TY CENNÉ PAPIŘY, KTERÉ PŘIPADAJÍ V ÚVAHU PRO KOUPI, DRŽBU NEBO PRODEJ.

© Copyright 2009, Moody's Investors Service, Inc. a/nebo osoby udělující licence a pobočky (společně, "MOODY'S"). Všechny práva jsou vyhrazena. VEŠKERÉ INFORMACE ZDE OBSAŽENÉ JSOU CHRÁNĚNY ZÁKONY NA OCHRANU AUTORSKÝCH PRÁV A ŽÁDNÁ TAKOVÁ INFORMACE NESMÍ BÝT ÚPLNĚ ANI ČÁSTEČNĚ JAKOUKOLIV OSOBOU BEZ PŘEDCHOZÍHO PÍSEMNÉHO SOUHLASU MOODY'S KOPÍROVÁNA NEBO JINAK REPRODUKOVÁNA, PŘESKUPOVÁNA, DÁLE ŠÍŘENA, PŘEDÁVÁNA, ROZŠÍŘOVÁNA, DÁLE PRODÁVÁNA NEBO UCHOVÁVÁNA PRO POZDĚJŠÍ POUŽITÍ K TAKOVÉMU ÚČELU JAKÝMKOLIV PROSTŘEDKY A V JAKÉKOLIV PODOBĚ NEBO ZPŮSOBEM. Všechny informace zde obsažené jsou získány MOODY'S ze zdrojů, o kterých se MOODY'S domnívá, že jsou přesné a spolehlivé. S ohledem na možnost lidského nebo mechanického pochybení a jiné faktory však jsou takové informace poskytovány „jak jsou“ bez jakékoli výslovné nebo skryté záruky o jejich přesnosti, aktuálnosti, úplnosti, prodejnosti nebo vhodnosti pro daný účel. Za žádných okolností MOODY'S neodpovídá žádné osobě za (a) jakoukoliv ztrátu nebo škodu zcela nebo zčásti způsobenou, vzniklou nebo související s pochybením (z nedbalosti nebo jinak) nebo jinou okolností nebo nepředvídanou okolností závislou nebo nezávislou na vůli MOODY'S nebo jeho ředitelů, manažerů, zaměstnanců nebo zástupců v souvislosti s obstaráváním, sestavováním, analýzou, výkladem, sdělováním, zveřejňováním nebo doručováním takové informace; nebo (b) jakoukoliv přímou, nepřímou, zvláštní, následnou, kompenzační nebo nahodilou škodu (včetně ušlého zisku), a to i v případě, že je MOODY'S předem informováno o možnosti vzniku takové škody vyplývající z užití nebo nemožnosti užití takové informace. Ratingy a finanční analýzy, které tvoří součást informací zde obsažených, musí být vykládány pouze jako názor a nikoli jako skutečnost nebo doporučení k nákupu, prodeji nebo držení cenných papírů. MOODY'S V ŽÁDNÉ FORMĚ A ŽÁDNÝM ZPŮSOBEM NEČINÍ ANI NEPOSKYTUJE ŽÁDNOU ZÁRUKU, AŽ UŽ VÝSLOVNOU NEBO SKRYTOU, OHLEDNĚ PŘESNOSTI, AKTUÁLNOSTI, ÚPLNOSTI, PRODEJNOSTI NEBO VHODNOSTI RATINGU NEBO JINÉHO NÁZORU NEBO INFORMACE PRO URČITÝ ÚČEL. Každý rating a každý názor musí být v rámci investičního rozhodnutí, které je činěno jakýmkoli uživatelem informace zde obsažené (nebo na jeho účet), zvažováno pouze jako jeden z faktorů, a každý takový uživatel musí podle toho provést svou vlastní studii a ohodnocení každého cenného papíru a každého emitenta cenného papíru, ručitele a každého poskytovatele financování souvisejícího s cenným papírem, o jehož koupi, držení nebo prodeji uživatel uvažuje. MOODY'S tímto zveřejňuje, že většina emitentů dluhových cenných papírů (včetně korporátních a komunálních dluhopisů, krátkodobých dluhopisů (commercial paper) a ostatních druhů dluhopisů, včetně tzv. debentures a notes) a prioritních akcií, kterým MOODY'S přiděluje rating, se zavázala zaplatit MOODY'S ještě před přidělením jakéhokoliv ratingu za ohodnocení a další ratingové služby MOODY'S poplatek pohybující se od 1.500 USD do cca 2.400.000 USD. Moody's Corporation (MCO) a její stoprocentní dceřiná společnost, ratingová agentura Moody's Investors Service (MIS), mají vnitřní předpisy a postupy, které upravují a zabývají se nezávislostí ratingů a ratingových postupů MIS. Informace o určitých vztazích, které mohou existovat mezi řediteli MCO a ohodnocovanými osobami a mezi osobami, které obdržely rating od MIS a veřejně ohlásily SEC (Securities and Exchange Commission) podíl v MCO převyšující 5%, jsou ročně umísťovány na internetové stránky Moody's na www.moody's.com pod odkazem „Shareholder Relations – Corporate Governance – Director and Shareholder Affiliation Policy.“

Moody's Investors Service